

Lektionsplanering

Årskurs:

Gymnasiet

Ämne eller kurs:

Historia 1b

Tema:

Medeltiden: Riddare och turneringar

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv. Förhistorisk tid, forntiden, antiken, medeltiden, renässansen och upplysningstiden med vissa fördjupningar. Problematisering av historiska tidsindelningars beroende av kulturella och politiska förutsättningar utifrån valda områden. Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar eller kvinnors och mäns försök att förändra sin egen eller andras situation.

Betygskriterium (E)

Eleven kan med säkerhet söka, granska och tolka källmaterial för att besvara frågor om historiska skeenden samt göra välgrundade och nyanserade reflektioner över materialets relevans.

[Läroplan för gymnasiet, Historia, HISHIS01b]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till medeltiden (10 min)

- Ge en övergripande presentation av medeltiden.
- Diskutera tidsperiodens betydelse för Europahistorien.
- Förklara kulturella och sociala strukturer under medeltiden.
- Presentera centrala händelser och figurer, inklusive riddare och turneringar.

2. Gruppdiskussioner (15 min)

- Dela in eleverna i grupper och ge dem olika aspekter av riddarkulturen att diskutera.
- Be varje grupp att identifiera viktiga värderingar och traditioner

kopplade till riddare.

- Låt grupperna sammanfatta sina diskussioner.
- Diskutera i helklass om de olika grupprapporterna.

3. Källanalys (15 min)

- Ge eleverna olika källor kopplade till medeltidens riddare och turneringar.
- Beskriv hur man analyserar källmaterial utifrån källkritiska metoder.
- Be eleverna diskutera vilken information som är mest pålitlig.
- Summarize findings in class.

4. Reflektion och avslutande frågor (10 min)

- Ställ öppna frågor om vad som lärdes under lektionen.
- Diskutera hur ridderlighetens ideal kan ses idag.
- Sammanfatta och knyt tillbaka till dagens tema.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Riddarkultur:** Beskriv hur riddarlivet präglades av kamp och traditioner, med fokus på turneringar som sociala och politiska evenemang.
- **Medeltiden och dess struktur:** Utforska hur samhällsklasser och feodala system formade livet under medeltiden, inklusive betydelsen av adeln.
- **Källkritik:** Lär eleverna metoder för att kritiskt granska och tolka historiska källor kopplade till medeltiden.
- **Kulturella traditioner:** Belys hur medeltida traditioner påverkar moderna ritualer och kulturella normer.
- **Historiska konsekvenser:** Diskutera hur medeltiden lagt grunden för framtida samhällsutvecklingar i Europa.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Riddare	En krigare av hög rang i medeltiden, normalt ridande och ofta tillhörande aristokratin.	Kommer från det franska ordet "chevalier", som betyder "ridande krigare".

Turnering	Ett sportevenemang där riddare deltog i olika tävlingar, inklusive strid och jakt för att visa sina färdigheter.	Från latinska "tornamentum" vilket betyder "prydnad" eller "ornament".
Feodalism	Ett socialt och ekonomiskt system som dominerade medeltiden där jorden ägdes av adelsmän som gav skydd i utbyte mot tjänster.	Från franskans "féodalisme", som härstammar från det latinska "feudum".

Diskussionsfrågor

- A. Vad innebär det att vara riddare idag jämfört med medeltiden? Diskutera hur begreppet har förändrats.
- B. Vilka aspekter av riddarkulturen är fortfarande relevanta i dagens samhälle, och varför?
- C. Hur kan förståelsen av historiska traditioner bidra till att forma vår identitet i nutiden?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får i uppdrag att skapa sina egna "medeltida" riddarturneringar. De ska skapa regler, klä ut sig och framföra en kort scen som visar en turnering. Aktiviteten involverar kreativitet och samarbetsförmåga, och syftar till att engagera eleverna aktivt så att de kan tillämpa vad de lärt sig om medeltiden.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad var en riddare?	En krigare av hög rang under medeltiden.
Vad var syftet med turneringar?	Att visa upp riddarnas färdigheter och vinna ära.
Vad är feodalism?	En samhällsstruktur där jorden och makten delades mellan adeln i utbyte mot lojalitet.
Nämn en känd riddare.	Riddare Lancelot från den arthuriska legenden.
Hur påverkade riddarna samhället?	De var centrala i social och militär struktur under medeltiden.
Vilka var riddarnas värderingar?	Mod, heder, och lojalitet var centrala värderingar.
Hur har ridderlighetens ideal förändrats?	Det har gått från strid och kamp till ideal som mod och att beskydda andra.
Vad lärde vi oss om medeltiden idag?	Att medeltiden hade en komplex samhällsstruktur med starka kulturella traditioner.

Hemuppgift

Eleverna tilldelas att skriva en kort uppsats på 2 sidor (cirka 1500 tecken) om en aspekt av medeltiden som de finner intressant, exempelvis riddare, turneringar eller feodalismens påverkan på dagens samhälle. Uppsatsen ska inkludera reflektioner över hur historiska lärdomar kan tillämpas idag.

Citat

"Kraft kommer inte av förmåga. Det kommer av oförtröttlig viljestyrka." – Mahatma Gandhi, 1940. Detta citat knyter an till lektionen genom att belysa hur viljan och strävan hos riddare och hjältar formade medeltiden och skapat äventyr som inspirerar fortfarande idag.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- ☐ Word – Skapar ett dokument.
- ☐ PPT – Skapar en PPT.
- ➡ Nästa – Tar fram ytterligare en lektion.
- ☐ Hemuppgift – Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)